

Sygn. akt II CSK 231/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku J. M.
przy uczestnictwie P. Spółki Akcyjnej w W.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 20 listopada 2015 r., sygn. akt VII Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od wnioskodawczyni na rzecz uczestniczki
postępowania kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik wnioskodawczyni w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 listopada 2015 r. wnioszek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej pełnomocnik wskazał, że „Sąd II instancji w skarżonym postanowieniu dokonał nieprawidłowej subsumpcji przepisów prawa materialnego pod ustalony stan faktyczny. W rezultacie Sąd przypisał Uczestniczce postępowania (i jej poprzednikowi prawnemu) dobrą wiarę w zakresie zasiedzenia służebności o treści służebności przesyłu co do gazociągu DN 80”.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00,

OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Tych wymagań pełnomocnik wnioskodawczyni nie spełnił. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawierało bowiem argumentów przekonujących o tym, że zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, albo że zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa.

Istotne zagadnienie prawne autor skargi kasacyjnej sprowadził do pytania, „czy pisemna zgoda jednego małżonka na czasowe wyłączenie z użytkowania rolnego (wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków) wyrażona na potrzebny postępowania o udzielenie pozwolenia na budowę gazociągu, stanowi wraz ze stosowną decyzją administracyjną podstawę do objęcia przez przedsiębiorstwo przesyłowe nieruchomości we władanie, którego zakres odpowiada treści służebności przesyłu i w ramach którego można przypisać dobrą wiarę po stronie przedsiębiorstwa przesyłowego”.

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym skonstruowanie zagadnienia prawnego następuje przez przedstawienie pytań „do rozstrzygnięcia” to znaczy pytań, których konstrukcja powoduje, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego dokonywane jest przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00, OSNC z 2000 r., nr 11, poz. 200).

Odnosząc powyższe uwagi do przedstawionego w skardze pytania, należało stwierdzić, że miało ono charakter ogólny i nie stanowiło pytania o rozstrzygnięcie, ale pytanie o uzupełnienie - o nieokreślonych z góry możliwościach odpowiedzi.

Zawarte w skardze kasacyjnej twierdzenie o potrzebie dokonania oceny prawnej w określonym zakresie nie jest zagadnieniem prawnym także dlatego, że pełnomocnik wnioskodawczyni nie przedstawił argumentów, które świadczyłyby o możliwości przyjmowania różnej, opartej na argumentacji prawnej, interpretacji przepisów mających zastosowanie w sprawie.

W sprawie nie wystąpiła także przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Szczegółowa analiza prowadzi bowiem do wniosku, że twierdzenie autora skargi o rozbieżności między rozumowaniem Sądu drugiej instancji a poglądem wyrażonym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CZP 76/15 (nie publ.) było oparte na fragmentarycznym a nie całościowym odczytaniu stanowisk obu Sądów.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnej orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 5 pkt 3 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).